

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum decimæ debeantur solum clericis? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

352 QVÆST. LXXXVII. ART. II.
decimas soluebant. Nec tamen de hoc reprehendus
tur à Domino, sed solum de hoc , quod maiora, scilicet spiritualia præcepta contemnebant . Magis au-
tem de hoc eos secundum se commendabiles esse
bo. 44 in ostendit, dicens, Hac oportuit facere, scilicet tem-
*in Matt. porè legis, ut Chrysost. * exponit. Quod etiam vi-*
iu opere detur magis in quamdam decentiam sonare, quam
imperf. à in obligationem. Vnde & nunc de huiusmodi mina-
medio il-
lius.

Ad quartum dicendum, quod de his quæ furo vel
rapina tolluntur, ille a quo auferuntur, decimas sol-
uere non tenetur antequam recuperet, nisi forte
propter culpam vel negligentiam suam damnum in-
currerit: quia ex hoc Ecclesia non debet damnifica-
ri. Si verò vendat triticum non decimatum , potest
Ecclesia decimas exigere Ecclesia debitas; & ab em-
ptore, quia quantum est de se, Ecclesiam defrauda-
uit. Vno tamen soluente, alijs non tenetur. De-
bentur autem decima de fructibus terra , in quantu-
m prouenient ex diuino munere. Et ideo decimas
non cadunt sub tributo, nec etiam sunt obnoxiae mer-
cedi operariorum. Et ideo non debent prius deduci
tributa & pretium operariorum , quam soluantur
decimas; sed ante omnia debent decimas solui ex in-
tegris fructibus.

ARTIC. III.

468 *Vtrum decimas sint clericis danda?*
e. quævis A D tertium sic proceditur. Videtur, quod decimas
extra de non sint clericis danda. Leuitis enim in veteri
decimis. A testamento decimas dabantur; quia non habebant alii
quam partem in possessionibus populi , ut habeant
Numer. 18. Sed clerici in novo testamento habent
possessiones , & patrimoniales interdum , & ecclæ-
siasticas : recipiunt insuper primitias & oblationes
pro vivis & mortuis. Superfluum ergo est quod eis
decimas dentur.

¶ 2 Præ-

¶ 2 Præterea, Contingit quandoque, quod aliquis habet domicilium in una parochia, & colit agros in alia: vel aliquis pastor dicit gregem per unam partem anni in terminis unius parochie, & alia parte annis in terminis alterius: vel habet ouile in una parochia, & pascit oves in alia. In quibus, & consimilibus casibus, non videtur posse distinguere, quibus clericis sint decimas soluendæ. Ergo non videtur quod aliquibus clericis determinatè sint soluendæ decimæ.

¶ 3 Præterea, Generalis consuetudo habet in quibusdam terris, quod milites decimas ab Ecclesia in feudum tenent: religiosi etiam quidam decimas accipiunt. Non ergo videtur, quod solum clericis curam animarum habentibus decimas debentur.

SED contra est, quod dicitur Num. 18. Filiis Leui dedi omnes decimas Israël in possessionem pro ministerio, quo seruunt mihi in tabernaculo. Sed filii Leui succedunt clerici in novo testamento. Ergo solis clericis decimas debentur.

RESPONDEO dicendum, quod circa decimas duo sunt consideranda, scilicet ipsum ius accipendi decimas, & ipse res quæ nomine decimæ dantur. Ius autem accipendi decimas spirituale est. Consequitur enim illud debitum quo ministris altaris debentur sumptus de ministerio, & quo seminarib[us] spiritualia, debentur temporalia: quod ad solum clericos pertinet, habentes curam animarum: & ideo eis solum cōpetit hoc ius habere Res autem quæ nomine decimaru[m] dantur, corporales sunt. Vnde possunt in usum quorūlibet cedere, & sic possunt etiā ad laicos puenire.

Ad primum ergo dicendum, quod in veteri teste, si cut dictū est, speciales quzdā decimæ depurabantur subuentio pauperum. Sed in noua lege decimæ dantur clericis, non solum propter sui sustentationem; sed etiam ut ex eis subveniant pauperibus: & ideo non superfluum; sed ad hoc necessaria sunt & possessio[n]es ecclesiastice, & oblationes & primitiae simul cum decimis.

Sec. sec. Vol. ij.

Z Ad

4.1 huius
quæst. 4.
4. præt-
pue.

Ad secundum dicendum, quod decimæ personæ debentur Ecclesiæ, in cuius parochia homo habitat: decimæ verò præiales rationabiliter magis videntur pertinere ad ecclesiam, in cuius terminis prædia sita sunt. Tamen iura determinant, quod in hoc servetur consuetudo diu obtemperata. Pastor autem qui diuersis temporibus in duabus parochijs gregem pascit debet proportionaliter utriusque ecclesiæ decimas solvere. Et quia ex pascuis fructus gregis prouenient, magis debetur decima gregis ecclesiæ, in cuius territorio gressus pascitur, quam illi, in cuius territorio ovile locatur.

Ad tertium dicendum, quod sicut res nomine decimæ acceptas, potest ecclesia alicui laico tradere: ita etiam potest ei concedere ut dandas decimas ipsi accipiant, iure accipiendi ministris ecclesiæ reservando: siue pro necessitate ecclesiæ (sicut quibusdam militibus decimæ debentur in feudum per ecclesiæ concessæ): siue etiam ad subventionem pauperum, sicut quibusdam religiosis laicis, vel non habentibus curam animarum, aliquæ decimas sunt concessæ propter modum elemosynæ. Quibusdam tamen religiosis complicit accipere decimas, ex eo quod habent curam animarum.

ARTIC. IV.

Vtrum etiam clericci teneantur decimas dare?

469

*e. nouam
genus, ex
tra de de
sumis.*

A D quartum sic pro editur. Videatur, quod etiam clericci teneantur decimas dare. Quia de iure communii ecclesia parochialis debet recipere decimas prædiorum, quæ in territorio eius sunt. Concedit autem quandoque, quod clericci habent in territorio aliquius parochialis ecclesiæ aliqua prædia propria, vel etiam aliqua alia ecclesia habet ibi possessiones ecclesiasticas. Ergo videtur quod clericci teneantur dare præiales decimas.

¶ 2 Præterea, Aliqui religiosi sunt clericci, qui tam tenentur dare decimas ecclesijs, ratione prædiorum, quæ etiam manibus proprijs excolunt. Ergo videtur